

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 710/2017-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. novembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Sanákom, Námestie SNP 2, Trnava, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 153/2014 a jeho rozsudkom z 28. septembra 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. decembra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej advokátom JUDr. Tiborom Sanákom, Námestie SNP 2, Trnava, ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Cdo 153/2014 (ďalej len „napadnuté konanie“) a jeho rozsudkom z 28. septembra 2016 (ďalej len „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti a z príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľka bola účastníčkou konania vedeného Okresným súdom Galanta (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 8 C 245/2007 v procesnom postavení žalobkyne, v ktorom sa proti [REDAKOVANÉ] (žalovaná v 1. rade), [REDAKOVANÉ] (žalovaný v 2. rade) a [REDAKOVANÉ] (žalovaný v 3. rade) domáhala zaplata sumy 33 193,92 € s príslušenstvom z titulu nezaplata kúpnej ceny za byt, ku ktorému bolo vlastnícke právo prevedené na žalovanú v 1. rade a žalovaného v 2. rade do bezpodielového spoluvlastníctva na základe kúpnej zmluvy o predaji bytu z 10. januára 2007. Kúpna zmluva z 10. januára 2007 bola uzavretá medzi žalovaným v 3. rade na základe splnomocnenia ako predávajúcim a žalovanou v 1. rade a žalovaným v 2. rade ako kupujúcimi.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 8 C 245/2007 z 26. novembra 2009 (ďalej len „rozsudok z 26. novembra 2009“) zaviazal žalovanú v 1. rade, žalovaného v 2. rade a žalovaného v 3. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť sťažovateľke sumu 33 193,92 € s príslušenstvom a trovy konania, ktoré jej vznikli v konaní pred okresným súdom v sume 6 258,33 €, ako aj súdny poplatok v sume 1 991,50 €. Na základe odvolania bol rozsudok okresného súdu z 26. novembra 2009 rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 9 Co 80/2010 z 8. decembra 2010 (ďalej len rozsudok z 8. decembra 2010“) v časti týkajúcej sa žalovaného v 3. rade zmenený tak, že žaloba bola zamietnutá. Vo zvyšnej časti bol rozsudok okresného súdu z 26. novembra 2009 zrušený a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie.

Proti rozsudku krajského súdu z 8. decembra 2010 podala sťažovateľka dovolanie, o ktorom najvyšší súd rozhodol uznesením sp. zn. 5 Cdo 68/2011 z 29. októbra 2012, ktorým bol rozsudok krajského súdu z 8. decembra 2010 zrušený v dôsledku hrubého

procesného pochybenia a porušenia v tom čase platného a účinného § 213 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“), keďže odvolací súd zistil, že okresný súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, avšak sám dokazovanie v potrebnom rozsahu v rámci odvolacieho konania nevykonával.

Po vrátení veci krajskému súdu odvolací súd rozsudkom sp. zn. 11 Co 513/2012 zo 6. novembra 2013 (ďalej len „rozsudok zo 6. novembra 2013“) zmenil rozsudok okresného súdu z 26. novembra 2009 tak, že žalobu v celom rozsahu zamietol. Krajský súd posúdil kúpnu zmluvu z 10. januára 2007 ako platný právny úkon, pričom na základe doplneného dokazovania dospel k záveru o tom, že žalovaná v 1. rade a žalovaný v 2. rade vyplatili sťažovateľke kúpnu cenu za byt. Vo vzťahu k žalovanému v 3. rade zotrval odvolací súd na závere o nedôvodnosti žaloby, keďže žalovaný v 3. rade nebol so stranami sporu v zmluvnom vzťahu a peniaze od žalovaných neprevzal.

O dovolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu zo 6. novembra 2013 rozhodol najvyšší súd napadnutým rozsudkom tak, že dovolanie zamietol ako nedôvodné v súlade s § 448 Civilného sporového poriadku.

Sťažovateľka zdôrazňuje, že za inú vadu majúcu za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle § 241 ods. 2 písm. b) OSP je potrebné považovať aj neúplné alebo nesprávne zistený skutkový stav veci z dôvodu, že pri vykonávaní dokazovania odvolací súd nepostupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku. Podľa sťažovateľky mal krajský súd *„vypočúť všetkých svedkov, ktorých som ja navrhovala, pokiaľ sa už rozhodol postupovať podľa § 213 ods. 3 O. s. p. (svedkovia [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED], ktorí sú významní svedkovia aj vo vzťahu k doznaniu sa žalovaného v 2/ rade [REDACTED]), ktorých ale súd v konaní nevypočul a tým došlo k porušeniu ust. § 213 ods. 3 O. s. p.“*

Sťažovateľka v súvislosti s odôvodnením najvyššieho súdu, podľa ktorého na jej námietku týkajúcu sa nedôveryhodnosti svedkyne [REDACTED] a jej ťažký zdravotný stav nemohol prihliadať, keďže bola po prvýkrát uplatnená až v rámci dovolacieho konania,

argumentuje tým, že už z rozsudku okresného súdu z 26. novembra 2009 vyplýva, že okresný súd svedkyňu nevypočul vzhľadom na jej zdravotný stav, a preto nemohol prihliadať žiadnym spôsobom na jej výpoveď.

Najvyšší súd „*odobril postup odvolacieho súdu pri tzv. krátení kúpnej ceny tým, že uznal nárok žalovaných v rade 1,2 na zníženie kúpnej ceny v dôsledku nákladov, ktoré mali manželia [REDACTED] v súvislosti s likvidáciou mojej dlžoby voči firme [REDACTED] [REDACTED] a to zrejme formou započítania v zmysle § 580 a nasl. OZ, aj keď odvolací súd a ani najvyšší súd sa o tom vôbec nezmieňuje a otázka započítania nebola podľa môjho názoru kvalifikovaným spôsobom zo strany žalovaných v rade 1/, 2/, 3/ vznesená, pretože by predstavovala priznanie sa žalovaných v rade 1/, 2/, 3/, že mi žiadnu kúpnu cenu nezaplatili*“.

Sťažovateľka v tejto súvislosti zdôrazňuje, že na pochybenia odvolacieho súdu hmotnoprávneho charakteru upozornila najvyšší súd, ktorý však na ne neprihliadol, v dôsledku čoho je napadnutý rozsudok najvyššieho súdu nezákonný a svojvoľný, „*nakoľko najvyšší súd sa odchyľil od hmotnoprávnych ustanovení*“.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie rozhodol o nej nálezom, ktorým vysloví porušenie práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, napadnutý rozsudok najvyššieho súdu zruší a vec vráti najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a prizná jej úhradu trov konania.

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľka namieta, že napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, došlo k porušeniu jej práv zaručených čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu arbitrárnosti a nezákonnosti rozhodnutia.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

Ústavný súd si pri výklade práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na spravodlivé súdne konanie, preto v obsahu týchto práv neexistuje zásadná odlišnosť (m. m. IV. ÚS 195/07), čo umožňuje posudzovať ich namietané porušenie spoločne.

V rámci predbežného prerokovania sťažnosti sa ústavný súd sústredil na posúdenie, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú. Ústavný súd vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci (v danom prípade najvyššieho súdu) nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Zo stabilizovanej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že vo vzťahu ku všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nezávislého súdneho orgánu ochrany ústavnosti nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou, prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy). Úloha ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnosti

namietajúcej porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie zákonov s ústavou a dohovorom najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných ľudských práv (napr. I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala, a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (IV. ÚS 77/02).

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 234/2014).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že najvyšší súd napadnutým rozsudkom dovolanie proti rozsudku krajského súdu zo 6. novembra 2013 zamietol v súlade s § 448 Civilného sporového poriadku ako neopodstatnené, keďže sťažovateľka v procesne prípustnom dovolaní neuplatnila relevantné dovolacie dôvody.

Najvyšší súd preskúmaním dovolania sťažovateľky smerujúceho proti rozsudku krajského súdu zo 6. novembra 2013 dospel k záveru o jeho prípustnosti, keďže rozhodnutím odvolacieho súdu došlo k zmene rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 238 ods. 1 OSP). Sťažovateľka v dovolaní argumentovala nesprávnym postupom odvolacieho súdu, ktorý nedoplnil dokazovanie opätovným výsluchom ňou navrhnutých svedkov a nesprávnym vyhodnotením skutkového stavu. S prihliadnutím na odôvodnenie prezentované sťažovateľkou v dovolaní najvyšší súd vyhodnotil jej argumentáciu ako takú, ktorou tvrdí, že v odvolacom konaní došlo k inej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v súlade s § 241 ods. 2 písm. b) OSP. Okrem uvedeného sťažovateľka v dovolaní tvrdila, že dôvodnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku je daná aj existenciou vady podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP, t. j., že rozsudok krajského súdu zo 6. novembra 2013 spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Najvyšší súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k namietanej vade podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP uviedol:

«Za „inú vadu“ sa v doterajšej rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovalo najmä porušenie ustanovení o dokazovaní napríklad tým, že súd vôbec nezisťoval skutočnosti rozhodujúce pre posúdenie veci aj napriek tomu, že boli tvrdené a na ich preukázanie boli navrhnuté dôkazy. Vadu tejto povahy zakladalo aj porušenie ustanovení o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov (napríklad osoba, ktorá mala byť vypočutá ako svedok, bola vypočutá ako účastník konania, svedok nebol o svojich povinnostiach riadne poučený, dôkaz listinou bol vykonaný v rozpore s § 129 O. s. p.). Z obsahu spisu však nevyplýva, že by došlo k vade takejto povahy. Ak dovolateľka namietala, že k výpovedi svedkyne [REDAKOVANÉ] nemalo byť zo strany súdu prihliadnuté, vzhľadom na jej zaujatosť a následný zdravotný stav, túto námietku uplatnila dovolateľka prvý raz až v dovolacom konaní. Na odvolacom pojednávaní sa k tejto svedeckej výpovedi opätovne sama vyjadrila, keď namietala len vzťah svedkyne k nej, bez relevantných dôvodov a odvolací súd sa i s týmito námietkami v odôvodnení svojho rozsudku vysporiadal.»

K dovolacej námietke sťažovateľky, podľa ktorej sa odvolací súd dopustil procesných pochybení v priebehu vykonávania dokazovania a vyhodnocovaní jeho výsledkov, najvyšší súd odôvodnení napadnutého rozsudku uviedol:

«... dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok určený na nápravu len výslovne uvedených procesných (§ 241 ods. 2 písm. a/ a b/ O. s. p.) a hmotnoprávných (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.) nesprávností. Dovolanie nebolo (a nie je ani podľa úpravy v CSP) „ďalším“ odvolaním. Preto sa ním nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení, ku ktorým dospel súd prvej inštancie alebo odvolací súd, ani prieskumu správnosti nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvej inštancie a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd, ktorý za tým účelom mohol v medziach zákona vykonávať dokazovanie (§ 213 O. s. p.). Dovolací súd nemôže preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení a v nadväznosti na to posudzovať, či súdy správne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy – na rozdiel od súdu prvej inštancie a tiež odvolacieho súdu nemá totiž dovolací súd možnosť vykonávať dokazovanie.

21. Podľa § 213 ods. 1 O. s. p. platilo, že odvolací súd je skutkovými závermi súdu prvého stupňa viazaný. Ak mal odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám (§ 213 ods. 3 O. s. p.), k čomu v predmetnej veci bol zaviazaný i názorom dovolacieho súdu, vysloveným v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí (uznesenie z 29. októbra 2012 sp. zn. 5 Cdo 68/2011). Táto zásada priamosti a ústnosti občianskeho súdneho konania bola zo strany odvolacieho súdu dodržaná na odvolacích pojednávaniach (dňa 17. apríla 2013, 29. mája 2013, 12. júna 2013 a 16. októbra 2013), na ktorých odvolací súd vytvoril stranám sporu dostatočný priestor na preukázanie svojich tvrdení.

22. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu bol postup odvolacieho súdu v súlade so zákonom a nemohol založiť inú vadu konania, tak ako bola vykladaná dovolacím súdom v rozhodnutiach do 30. júna 2016 (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.).

23. Dovolací súd k námietkam dovolateľky, že žalovaní 1/, 2/ a 3/ nepreukázali svoje tvrdenia poukazuje na to, že aj v zmysle § 120 ods. 1 veta prvá O. s. p. (t. j. do 30. júna 2016) platilo, že strany sporu sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich

tvrdení. Žalobca, ktorý neoznačil dôkazy potrebné na preukázanie svojich tvrdení (neuniesol dôkazné bremeno), niesol nepriaznivé dôsledky svojho procesného postupu v podobe takého rozhodnutia súdu, ktoré vychádza zo skutkového stavu zisteného na základe vykonaných dôkazov. Predpokladom riadneho splnenia tejto dôkaznej povinnosti je, že splnil svoju povinnosť tvrdenia (uniesol bremeno tvrdenia). Strana sporu, ktorá nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti má pre túto stranu spravidla za následok pre ňu nepriaznivé rozhodnutie.

24. V danom prípade bolo na žalobkyni, aby preukázala svoj nárok voči žalovaným 1/, 2/ a 3/, čo však neurobila. Podľa právneho názoru dovolacieho súdu obsah spisu umožňoval prijať právne závery, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie.»

Vychádzajúc z citovaného ústavný súd zastáva názor, že záver najvyššieho súdu o nepreukázaní vady konania podľa § 241 ods. 2 písm. b) OSP (iná vada majúca za následok nesprávne rozhodnutie vo veci) je správny, a teda z ústavného hľadiska akceptovateľný. Reagujúc na argumentáciu sťažovateľky obsiahnutú v sťažnosti totiž za konanie v rozpore s § 213 ods. 3 OSP (ak je odvolací súd toho názoru, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám) nemožno označiť per se nevykonanie všetkých dôkazov, ktoré strana sporu (v konkrétnom prípade sťažovateľka) navrhla. Všeobecný súd totiž nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je ani povinný vykonať všetky navrhované dôkazy (napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6 Cdo 51/2012 z 18. apríla 2012). Následne pokiaľ takýmto spôsobom nedošlo k porušeniu príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, potom nemožno ani uvažovať o prípadnej inej vade konania v súlade s § 241 ods. 2 písm. b) OSP.

K sťažovateľkou namietanej vade podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP, podľa ktorej rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, najvyšší súd uviedol:

„26. Právnym posúdením je... činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

27. Dovolateľka tvrdí, že odvolací súd vec nesprávne právne posúdil v dôsledku nesprávneho vyhodnotenia skutkového stavu, a nevykonaním ňou navrhnutých dôkazov, avšak sama v dovolaní nepodáva záver, v čom považuje právnom posúdenie odvolacieho súdu za nesprávne, ale len namieta vyhodnotenie dôkazov.

28. Dovolací súd poukazuje na to, že ak dovolateľka tvrdí, že odvolací súd z vykonaného dokazovania nezistil správne skutkový stav a nesprávne vec preto právne posúdil, a to vo vzťahu k riešeniu niektorej právnej otázky, nepôjde o dôvod nesprávneho právneho posúdenia veci, ale o napadnutie rozhodnutia odvolacieho súdu pre nedostatočné zistenie skutkového stavu. Predložením vlastnej verzie skutkového stavu, ktorý považoval za dôležitý pre rozhodnutie, dovolateľ nesmeruje proti právnomu posúdeniu veci, ale proti skutkovým zisteniam, čo však nemôže byť predmetom meritórneho prieskumu dovolacím súdom. Nemôže byť v tomto smere postačujúce, nakoľko je dovolací súd viazaný obsahovým vymedzením dovolacieho dôvodu, aby namietané nesprávne právne posúdenie veci bolo uvedené len odkazom na zákonné ustanovenie (v dovolaní žalobkyne len uvedením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), ale je potrebné, aby dovolateľ konkrétne uviedol právnu otázku a uviedol, prečo zaujal odvolací súd nesprávny právny názor na jej riešenie.“

V nadväznosti na citované ústavný súd konštatuje, že aj záver najvyššieho súdu o nedôvodnosti sťažovateľkou namietanej existencie vady podľa § 241 ods. 2 písm. c) OSP považuje z ústavného hľadiska za udržateľný, keďže sťažovateľka v dovolaní nepredložila argumenty, pre ktoré nepovažuje právne posúdenie odvolacieho súdu za správne, ale namietala len vyhodnotenie dôkazov.

Ústavný súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nie je povinnosť súdu akceptovať dôvody prípustnosti,

prípadne samotnú dôvodnosť tohto mimoriadneho opravného prostriedku tak, ako sú uvádzané sťažovateľom, v dôsledku čoho ich „nerešpektovanie“ súdom ani nemožno bez ďalšieho považovať za porušenie ním označeného základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V inom prípade by totiž súdy stratili možnosť posúdiť, či zákonné dôvody prípustnosti alebo neprípustnosti podaného dovolania boli naplnené a či dôvodnosť dovolania (ne)bola daná. Takýto postup a rozhodnutie dovolacieho súdu Občiansky súdny poriadok (resp. Civilný sporový poriadok) výslovne umožňuje, preto použitý spôsob v konkrétnom prípade nemohol znamenať odoprenie prístupu sťažovateľke k súdnej ochrane v konaní o mimoriadnych opravných prostriedkoch.

Z citovaných častí napadnutého rozsudku možno vyvodiť, že najvyšší súd svoj záver o tom, že dovolanie sťažovateľky v danom prípade síce je procesne prípustné, ale nie je dôvodné primeraným spôsobom, odôvodnil, pričom jeho záver nemožno považovať za arbitrárny. Ústavný súd pri preskúmaní napadnutého rozsudku nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup dovolacieho súdu (v medziach posudzovanej dôvodnosti dovolania, pozn.), t. j. taký, ktorý by nemal oporu v zákone. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd sa ústavne akceptovateľným spôsobom zaoberal a aj vysporiadal s dovolacími dôvodmi sťažovateľky a na tomto základe zamietol dovolanie ako nedôvodné.

Postup najvyššieho súdu, ktorý vyústil do vydania napadnutého rozsudku nemožno podľa názoru ústavného súdu považovať za taký, ktorým by došlo k popretiu podstaty, zmyslu alebo účelu vo veci sťažovateľky použitých procesno-právnych noriem. Vzhľadom na uvedené ani napadnutý rozsudok najvyššieho súdu vydaný v napadnutom konaní nemožno považovať za neodôvodnený či arbitrárny.

Z uvedeného vyplýva, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a obsahom základného práva sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by reálne signalizovala možnosť vyslovenia ich porušenia po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Napadnutý rozsudok najvyššieho súdu je podľa názoru

ústavného súdu z ústavného hľadiska akceptovateľný a udržateľný, a preto sťažnosť pri predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. novembra 2017